

Rado Radešček

IZGINILA JE VELIKA PODZEMELJSKA JAMA

Odlomek iz knjige Slovenske legende II (avtor Rado Radešček, izdala založba Bogataj v Idriji 1996)

Odkritje Alfreda Šerka

Iskanju skrivnostnih podzemskih prostorov je namenil posebno pozornost geograf dr. Alfred Šerko. Leta 1936 je objavil, da je našel izginulo Lippertovo jamo. Vendar je tik pred drugo svetovno vojno svojo trditev preklical in odkrito jamo poimenoval Najdena jama.

Opisi njegovih raziskav, ki jih najdemo v jamskem katastru, so precej skromni. Piše, da je res odkril jamo na podlagi starih načrtov in da njen položaj ustreza Putickovim podatkom, le brezno da je precej drugačno, kot ga omenja inženir. Lippertova jama je neposredno štiridesetmetrsko brezno, ki se nadaljuje v tridesetmetrskem jašku in končuje s podzemsko reko. V Najdeni jami je prvi jašek le štiri metre globok, šele skalna polica se prevesi v štiridesetmetrsko dvoran-sko brezno. Drugega jaška v jami ni, če odmislimo približno tridesetmetrsko popolnoma navpično brezno v jami, ki pride le do stoječe vode, manjše luže. Celo sam Šerko je spoznal, da Najdena jama nikakor ne more biti Lippertovo brezno, saj nikakor ne ustreza Putickovemu opisu, dolga pa je bila komaj kaj več kot osemdeset metrov.

Tudi druga svetovna vojna je opravila svoje. Šerka je v Istri ubila strela, Lippertove in tudi Najdene jame pa po vojni ni nihče našel.

člani tedanjega Društva za raziskovanje jam Slovenije so Najdeno jamo spet našli šele leta 1962. Šele s prebojem znamenite Radeščkove pasáže smo naleteli na razsežna nadaljevanja v dolžini skoraj šestih kilometrov.

Tudi Najdena jama nam je postavila vprašanja, ki vendar nekako nakazujejo, da vsaj nekateri rovi v jami ustrezajo tistim, ki jih omenja Putick v Lippertovi jami. Pred leti smo tu odkrili zanimiv kamin v stropu tako imenovanega Piparskega rova, kjer smo v stenah lahko razločno videli stope, vklesane z ostrim dletom. Jih je res vsekali človek, ali pa je to le igra narave? Sam sem te stope videl in rekel bi, da so človeško delo. Toda spet uganka, ki ji ne vemo odgovora. Tako imenovani Stopinjski kamin bi bil navsezadnje lahko drugi jašek v Lippertovi jami. Putick je namreč imel navado, da je pogostokrat vsekaval stope v skalne stene. Najdemo jih na primer pod Dickovim oknom v Logarčku.

Našim neustrašnim fantom je uspelo preplezati skrivnostni kamin. Odkrili so, da vrhnji del jame nikakor ne ustreza Putickovemu opisu. Torej to le ni drugi

jašek Lippertove jame. Kdo je torej vsekali stope, če so sploh delo človeških rok?

Skrivnostna načrta dostopa

Jamarji smo vedeli, da je Alfred Šerko iskal izginulo Lippertovo jamo na podlagi starih Putickovih načrtov. Sami teh načrtov nismo imeli, temveč samo Putickov opis, da je vhod v Lippertovo jamo komaj dvesto metrov od znane Vranje jame naprej proti severu in v neposredni bližini stare gozdne poti "trajberce". Premalo, mnogo premalo! Staro "trajberco" je že zdavnaj prerasla podrast, podatek 'dvesto metrov proti severu' pa nam je kaj malo koristil, saj je bila to le približna ocena razdalje.

Toda zgodil se je čudež. Po naključju smo v našem jamskem arhivu našli dve stari fotografski plošči. Ko

Trigonometrični načrt dostopa do Lippertove jame. Avtor: Viljem Putick.